

H7C – Emakoiden siementäminen

Hyvin toteutettu seisovaankiimaan siemennys on hyvä perusta saada hyvä porsimis-% ja pahnuekoko.

1. Siemennysajankohtaan vaikuttaa, milloin emakot tulevat kiimaan ja kuinka pitkä kiima on

- Emakon voi siementää vain, kun se on seisovassa kiimassa → antaa tehdä ratsastustestin
- Käytännössä useimmilla emakoilla siemennysaika on 4 -6 päivää vieroituksen jälkeen, riippuen siitä näyttävätkö ne aikaista vai myöhäistä kiimaa.
- Ovulaatio tapahtuu, kun kiiman pituudesta on kulunut 2/3
- Optimaalinen siemennysajankohta on 24 tuntia ennen ja 4 tuntia jälkeen ovulaation.
- Siemennä emakot uudelleen enintään 24 kuluttua (tuplaus)
- Pyri siementämään aina 2 kertaa / kiima
- Varmista, että noin tunti ennen siemennystä ja vähintään kahden tunnin ajan siemennyksen jälkeen osastossa on rauhallista.

2. Karjukontakti

- Kiimantarkkailun ja siementämisen ajan karjun on oltava emakon edessä
- Karju saa olla enintään 4 – 6 emakon kanssa kerrallaan kontaktissa, jotta optimaalinen kärsäkontakti toteutuisi

3. Kiimantarkkailu siennettäessä

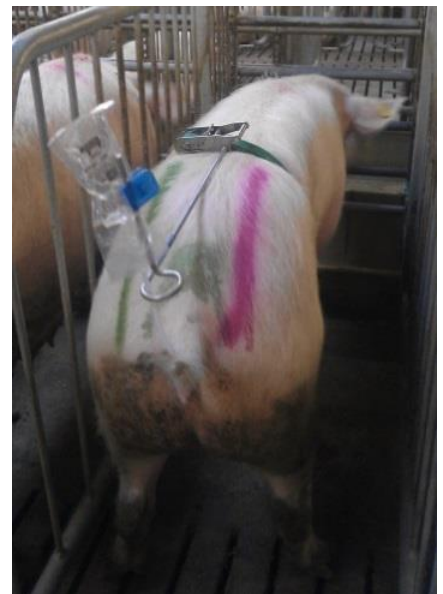
- Tarkasta kiimat joko käyttäen 5 -kohdan mallia, tai kevennettyä mallia.
- Älä herätä enempää emakoiden kiimoja, mitä ehdit siementämään noin 20 minuutissa.

4. Siementäminen

- Puhdista paperilla liat emakon vulvasta
- Kapilaari on oltava puhdas käytettäessä
- Avaa vulvaa, toisella kädellä ja työnnä kapilaari yläviistoon sisään
- Kun kapilaari ei enää mene syvemmälle, vedä hieman takaisinpäin, ja työnnä vielä uudelleen samalla kääntämällä kapilaaria. Näin varmistat oikean kapilaarin paikan kohdunkaulalla.
- Aseta siemenannos kapilaariin, paina aluksi ainoastaan sen, verran että ilmat lähtevät kapilaarista.
- Siemenannos voidaan pitää kuminauhassa yms., siemennyspannan pitimessä, tai siementäjä voi pitää sitä kädessään ja istua emakon selässä
- Älä paina siemenannosta, kiimainen emakko ottaa itse siemenet!
- Jos emakko on hidas ottamaan siementä, stimuloi emakkoa lisää
- Jos siemen ei mene ollenkaan, tarkista, että pussi on kunnolla kiinni katetrissa. Lisäksi voit kokeilla pienellä paineella, onko siemenellä edes mahdollisuutta mennä kapilaariin
- Kun siemen on loppunut, poista kapilaari

Siittiöt kulkevat / elävät emakon kohdussa ja voivat ”odottaa” oikeaa hetkeä 24 tuntia

On suositeltavaa siementää emakot häkissä, eikä karsinassa vapaana

Siemennyspanta pitämässä siemenpussia

5 -kohdan malli

(kevennetty malli suluissa)

1. Painele kylkeen joko kädellä, tai polvella (valinnainen)
2. Painele ja nosta nivusesta (valinnainen)
3. Painele vulvan alta (valinnainen)
4. Painele selän päältä (valinnainen)
5. Tee ratsastustesti (PAKOLLINEN!)

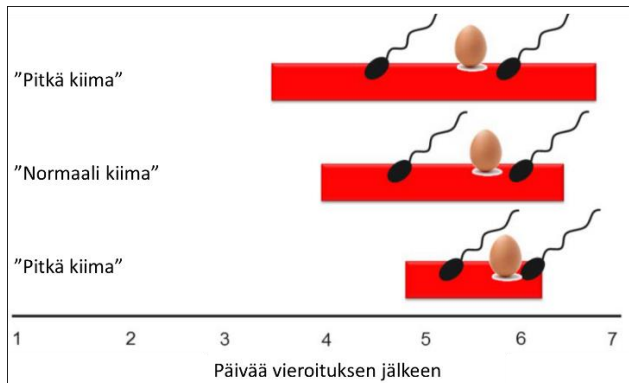
Käytä kahta karjua karjukäytävällä, silloin emakolla on koko siemennyksen ajan kärsäkontakti, vaikka siementäjiä olisi toinenkin / useampia.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

1. Ovulaatio tapahtuu, kun kiima-ajasta on kulunut 2/3 ajasta. Optimaalinen siemennysaika on 24 tuntia ennen ja 4 jälkeen ovulaation.

Alla olevassa kuvassa on esitetty oikea siemennysaika suhteessa siihen, milloin emakon kiima on alkanut

On suositeltavaa siementää emakoita kaksi kertaa / kiima (aloitus + tuplaus). Jos siemennetään vain kerran tai yli kaksi kertaa, on riski, että pahnuekoko laskee jopa 0,5 porsasta. Vain harvoin on tarvetta siementää kolmesti / kiima. Oikeaan siemennyskertojen määrään pääsemisessä tärkeä asia on oikea aikainen aloitus suhteessa emakon kiimanpituuteen.

Siemennystyö on tärkeää työtä, tee se rauhassa, keskittyen ja ilman keskeytyksiä, erityisesti jos työskentelet nuorten eläimien kanssa.

2. Siemennyksen aikana karjun on oltava koko ajan emakon edessä niin, että emakko voi karjun nähdä ja päästä kärsäkontaktiin. Hajukarjun tulee olla aktiivinen. Karjun aktiivisuutta voi lisätä, esim. antamalla paperi, millä on pyyhitty emakon vulvaa.
Jos karju päästetään tekemään kierrosta emakoiden eteen, täytyy se tehdä aina valvotusti ja halliten karjun etenemistä. Karjua olisi hyvä siirtää joka kerta samalla tavalla ja samaa reittiä, jotta karju ja työntekijät pystyisivät muodostamaan siitä rutiinin.
3. Emakot, jotka näyttävät seisontarefleksiä, kun karju tulee emakoiden eteen, tulee siementää 20 minuutin kuluessa. Oksitosiini -hormonin vaikutusaika kestää noin 20 minuutin ajan. Oksitosiini-hormoni, laittaa kohdun supistelemaan kiimassa, jolloin emakko pystyy kuljettamaan siittiöitä hedelmöityspaikkaan. Oksitosiinin erityis alkua karjukontaktin annosta.
Joukossa on aina emakkoja, joita pitää työstää enemmän, jotta ne näyttäisivät seisontarefleksin. Myös osa emakoista saattaa näyttää seisovan kiiman vain karjun työstämänä karsinassa. Näiden emakoiden kiimat voi olla joskus vaikea havaita. Tällaisessa tapauksessa, työstön jälkeen pidä emakolla 30 – 40 minuutin tauko, jonka jälkeen uudelleen stimulointi siemennystä varten.
4. Tutkimusten perusteella on havaittu, ettei siementäjän tarvitse istua emakon selässä siemennyksen ajan. Siemenannosta voidaan pitää kuminauhassa yms. tai siemennyspannan pitimessä. On kuitenkin tärkeää keskittyä siihen, miten emakot ottavat siementä. Älä myöskään käytä väkivaltaa / huuda, saadaksesi emakot ylös.
Osa emakoista eivät näytä tilan normaalilinjän mukaisesti seisonta refleksiä / ota normaalisti siementä, vaan ne vaativat enemmän työstöä. Tämän vuoksi huomioi siemennystyössä kullekin emakolle oikeanlainen toiminta. Tällaiset emakot vaativat enemmän stimulointia ja tarvittaessa istumista koko siemennyksen ajan emakon selässä stimuloimassa, jotta siemennys onnistuisi. Yksi vaihtoehto on nimetä henkilö / henkilöt, jotka hoitavat normaali linjasta poikkeavien emakkojen siemennykset.